

UNDERSÖKNING AV FÖREKOMST AV FLADDERMÖSS PÅ BERGHÄGNANS BOSTADSOMRÅDE I GODBY

På uppdrag av Örjan Eriksson undersöktes fredagen den 20 augusti kl. 22-23 förekomsten av fladdermöss på Berghägnans bostadsområde. Orsaken till undersökningen är uppförande av bostäder på området.

Enligt lagen om naturvård (1998:82) 3 kap. (Skydd av arter och biotoper) 14§ (Fridlysning och partiell fridlysning) 200/2 är samtliga vilda djur med undantag för de djurarter som är föremål för jakt enligt jaktlagstiftningen fridlysta. Därför är alla fladdermusarter fridlysta på Åland.

Fladdermöss jagar och orienterar sig med hjälp av ultraljud, som är så högfrekvent att det mänskliga örat inte kan uppfatta det. För att registrera ljuden måste man använda en detektor som omvandlar de högfrekventa ljuden till hörbara. Jag använde en detektor kallad "Magenta Bat 4". Med den kan man höra ljudet som fladdermössen sänder ut då de lokaliserar sig och bytet de jagar. Det är mest nattflygande insekter de fångar. Mätaren anger inte vilken fladdermusart det är, den bara registrerar att det finns flygande fladdermöss i närheten.

Vid det undersökta området jagade två fladdermöss. Man kunde registrera ljudet med detektorn och se dem mot den ljusare natthimlen. Jaktområdet är sådant som fladdermöss föredrar - öppen yta med tät skog på båda sidor, åker samt hus och uthus i närheten. Den troligaste övervintringsplatsen för fladdermössen är bostadshuset eller uthuset i området.

Den absolut vanligaste fladdermusarten här är nordisk fladdermus (*Eptesicus nilssonii*), Brants/elller mustaschfladdermus (*Myotis Brantii/Myotis mystacinus*) och vattenfladdermus. Enligt mätarens inställning på 42-43 kHz tyder det på att den iakttagna arten var nordisk fladdermus eftersom de sänder ut ljud i den frekvensen.

Det rekommenderas allmänt för att fladdermössen skall trivas:

- ✕ att man behåller stora gamla träd
- ✕ att en skärm med träd och buskar lämnas som skydd mot vinden, speciellt vid sjöar och hav
- ✕ undvika belysning av stigar och vägar under fladdermössens aktiva tid den 15.5 – 30.8
- ✕ granska om det finns fladdermöss i gamla hus om man skall riva och renovera och då kompensera med fladdermusholkar.

Slutsats

Byggnation påverkar alltid ett naturområde så att den ursprungliga biotopen förändras, därför bör man alltid sträva till att göra så små ingrepp som möjligt och spara så mycket träd och buskar som det går. Våtmarken i mitten är viktig för förekomsten av insekter som är deras föda. Fladdermössen är också viktiga för myggbekämpning, en fladdermus lär äta upp till 1000 myggor per natt.

Det är troligen inget viktigt uppfödningssområde med yngelkolonier på området, endast ett jaktområde eftersom det var så få fladdermöss där. Yngelkolonierna placeras ofta i stora gamla träd, på husvindar som har plusgrader året om, jordkällare osv. Om träden runt omkring området bibehålls och det blir planteringar som gynnar insekterna finns det nog jaktmarker kvar för fladdermössen.

Mariehamn den 22 augusti 2021

AnnKristin Johansson

Fil. mag. i biologi och kemi